



II. RÁKÓCZI FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

CÍM: 3530 MISKOLC, GÖRGEY U. 11. - POSTA: 3501 MISKOLC, PF. 176.
TEL.: 46/505 120 - FAX: 46/340 448 - RAKOCZI@RFMLIB.HU - WWW.RFMLIB.HU



A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár tájékoztatója
a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében

BERENTE

település számára

2018-ban nyújtott szolgáltatásokról

BEVEZETÉS

Az 1997. évi CXL. törvény 64. § értelmében Borsod-Abaúj-Zemplén megye kistépülési könyvtári ellátásának megszervezése és az ellátás folyamatos biztosítása a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár feladata, melyet a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013 (V. 31.) EMMI rendelet előírásainak megfelelően alakított ki.

A jogszabályok szerint az 5 ezer főnél kisebb lélekszámú települések önkormányzatai a kötelező könyvtári ellátást nemcsak nyilvános könyvtár fenntartásával, hanem a megyei könyvtár szolgáltatásainak igénybevételevel is teljesíthetik. Megyénkben 2018-ban 325 település élt ezzel a lehetőséggel és vette igénybe ezt a szolgáltatást. Könyvtárbuszos ellátást a települések 18%-a igényelt, míg az önkormányzatok 82%-a arra törekedett, hogy helyben biztosítsa a könyvtári szolgáltatásokat, a közösségi tér nyújtotta lehetőségeket.

A rendeletben megfogalmazottak maradéktalan betartása mellett a szolgáltatásszervezés során törekedtünk a megye sajátosságainak (településszerkezet, demográfia, hátrányos helyzet) és a helyi igényeknek a figyelembe vételére. A törvény szellemének megfelelően legfontosabb alapelvünk a gazdaságos és hatékony üzemeltetés, ezért a nagyobb városi könyvtárakkal 2018-ban is szolgáltatás-megosztási szerződés keretében működünk együtt, két kistérségben pedig könyvtárbusszal láttuk el a feladatokat, vittük helybe a könyvtári szolgáltatásokat.

A feladatokat a 9 fős Terület-ellátási csoport látja el, a területi referensek munkáját a megyei hálózati igazgatóhelyettes irányítja.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár a költségvetési törvényben meghatározottak szerint a megyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésére 2018-ban 253.454.560 Ft+áfa állami támogatásban részesült. A költségvetési forrás felhasználását szigorú tervezés mellett, a települések igényeit is figyelembe véve, előzetes helyzetfelmérést követően végeztük. Ennek során alapidokumentumként használtuk a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendeletben meghatározottakat, így valamennyi beszerzést, fejlesztést a megyei és városi könyvtár koordinál, s a forráskezelést is központilag bonyolítjuk. Valamennyi árajánlatkérés, megrendelés, számlakezelés a szolgáltató intézményben zajlott, biztosítva a források hatékony felhasználását, átláthatóságát, a nyilvántartások egységességét.

A forrásfelhasználás során több alkalommal közbeszerzési eljárást bonyolítottunk le, hisz a dokumentum-beszerzés, a bútor- és informatikai eszközfejlesztés keretösszege ezt kötelezővé tette.

A dokumentum-beszerzést kiemelten kezeltük, s jelentős összeget fordítottunk a folyóiratok megrendelésére, a 2018. évi előfizetésekre, figyelembe véve a helyi igényeket is.

A könyveket - a közbeszerzési eljárás nyertesétől, - a Könyvtárellátó Közhasznú Kft-től rendeltük meg.

A KSZR működtetésére rendelkezésre álló állami forrás jelentős részét a településeken igénybe vehető szolgáltatásokra, azok fejlesztésére használtuk fel, de jelentősebb beruházásokra is sor került.

Valamennyi település dokumentum-ellátása mellett arra törekedtünk, hogy biztosítsuk a könyvtári, információs és közösségi terek informatikai ellátottságát, bővítsük eszközparkját, így nagy összegű beszerzésekre is sor került. Kisebb bútorok, berendezési tárgyak és elektronikai eszközök vásárlásával javítottuk a települési könyvtárak szolgáltató képességét.

Az egységes arculat, az egységes megjelenés érdekében központilag biztosítjuk az információs táblákat, biankó plakátokat, szóróanyagokat. Ezzel is igyekszünk népszerűsíteni a településeken igénybe vehető könyvtári szolgáltatásokat, az ott megszervezett, központilag koordinált programokat, felhasználóképzéseket, és egyéb eseményeket.

A TELEPÜLÉS KÖNYVTÁRELLÁTÁSI HELYZETE

A könyvtár elhelyezése, az épület adottságai és a belső terek állapota a szolgáltatások biztosítására alkalmas.

A könyvtár heti 20 órában tart nyitva, ami a jogszabályi előírásoknak megfelel.

A beiratkozott olvasók száma 102 fő, mely a teljes lakosság alig 9 %-a, amely kistépülési szinten alacsonynak tekinthető. Javasolt a személyes kapcsolatok felhasználásával, akciókkal az olvasóközönség aktivizálása.

2018-ban az olvasók 2.484 alkalommal látogattak el a könyvtárba; ahonnan 1.365 db könyvet, folyóiratot kölcsönöztek, továbbá helyben 444 db dokumentumot használtak.

A KSZR KERETÉBEN NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK

Gyűjteményszervezés

A könyvtárba 153 db dokumentumot helyeztünk ki 270.417 Ft+áfa értékben. 2018-ban a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. 38 %-os kedvezményt biztosított a könyvtári szolgáltatóhelyek számára vásárolt könyvek esetében, így a meghatározott beszerzési keretből nagyobb darabszám vásárlására nyílt lehetőség. A települések többségének igénye szerint a könyvek tartós letétként kerültek kihelyezésre.

A könyvtár számára 8-féle folyóiratot fizettünk elő 45.885 Ft+áfa értékben.

Könyvtárközi kölcsönzés

E szolgáltatás keretében valamennyi, a magyar könyvtári rendszerben fellelhető dokumentumhoz biztosítjuk a hozzáférést. Igény esetén a település könyvtárosa e-mailben, vagy telefonon jelzi, hogy mely könyvre, folyóiratcikkre van szükség. A területi referens postán kiküldi a kért könyvet a településre, amit a könyvtár munkatársa a határidő (3 hét) lejártá után válaszborítékban juttat vissza könyvtárunk részére.

Ez a **Válaszküldemény** szolgáltatás ingyenes, a postaköltséget könyvtárunk fizeti.

A **település nem élt** ezzel a lehetőséggel.

Információs szolgáltatás

A lakosság korrekt tájékoztatását, a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését kiemelt feladatunknak tekintjük, ezért jelentős összeget fordítottunk az igényes információs anyagok, biankó plakátok, szórólapok előállítására is. A Megyei Tudástár portálon elhelyezett, s innen letölthető biankó plakátok, meghívók és egyéb anyagok további közvetlen segítséget jelentenek a könyvtáraknak. A nyomdai úton előállított propagandaanyagok és a könyvtári épületek homlokzatára került információs táblák szintén az állami támogatásnak köszönhetően készültek el. Könyvtárunk Helyismereti gyűjteménye gyűjti a településre vonatkozó információkat, melyek mindenki számára elérhetőek a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi könyvtárban.

2018-ban bekapcsoltuk a település szolgáltató helyét a Megyei Könyvtár Corvina Integrált Könyvtári Rendszerébe, ahol tárhelyet biztosítunk a könyvtári állomány- és az olvasói nyilvántartás adatainak.

Elindult a gépi kölcsönzés, de meghagytuk a hagyományos tasakos módot is. A nyilvántartás és kölcsönzés egyaránt a KSZR-ben kapott számítógépen történik

Közösségi szolgáltatások

A lakosság érdeklődésének felkeltése, az olvasáskultúra fejlesztése, a közösségi élet fellendítése érdekében rendezvényeket szerveztünk a gyermekek és felnőttek számára. A programokat az igények felmérését követően - a könyvtáros és az önkormányzat javaslatait figyelembe véve - szervezzük.

A település lakossága 2018-ban Csiribiri együttes interaktív gyermekfoglalkozásán és a Mintha zenekar koncertjén vehetett részt. Emellett találkozót szerveztünk Horváth József rákkutatóval. A programokra 180.000 Ft+áfa tiszteletdíjat fizetett ki könyvtárunk.

Szakmai képzés, továbbképzés

2018-ban a szolgáltatások biztosításában közreműködő kazincbarcikai Egressy Béni Városi Könyvtár munkatársai személyes látogatások alkalmával, e-mailben vagy telefonon többször nyújtottak támogatást a települési könyvtárosok számára. Emellett tavaly négy alkalommal szerveztek szakmai tájékoztató napot, ahol a szolgáltató helyen dolgozó munkatársak - mindennapi tevékenysége során felmerült - problémáira kerestek megoldást.

A hagyományokhoz híven októberben az Őszi Könyvtári Napok keretében megyei könyvtáros találkozót szerveztünk, melyre meghívtuk a Könyvtári, Információs és Közösségi Helyeken dolgozó kollégákat. A szakmai napon a „Múzeumi és könyvtári fejlesztések mindenkinek” című EFOP pályázat eddigi eredményeit ismertette Bokrosné Stramszky Piroska és Varga Gábor, a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár két igazgatóhelyettese. A projekt célja a könyvtárak és a közoktatás közötti kapcsolat erősítése. Emellett módszereket, eszközöket is ad a kollégáknak az olvasás népszerűsítéséhez, megszerettetéséhez, fejlesztéséhez. A találkozón közel 100 kolléga vett részt a megye településeiről.

Itt került sor a negyedik Pro Bibliotheca díj - melyet a II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár alapított - átadására is, melyet Tompáné Mészáros Hedvig, a tiszaujvárosi Hamvas Béla Városi Könyvtár vezetője vehetett át.

Eszközbeszerzés

A 2013-ban készült, és 2018-ig terjedő 5 éves fejlesztési terv alapján, rögzített ütemezés szerint fejlesztjük a kistépülési könyvtárak eszközparkját. Arra törekszünk, hogy 2018-ra minden településen legyen két számítógép, és a szolgáltatásokhoz szükséges további technikai eszközök. A vásárolt eszközök a megyei és városi könyvtár tulajdonában maradnak, csak a szolgáltatás részeként kerülnek ki a könyvtári terekbe. Az eszközök biztonságos megőrzése a könyvtár és a fenntartó felelőssége. A gépek távfelügyeletét, karbantartását a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár munkatársai végzik, gondoskodva a rendszer fenntartásáról, a szoftverek jogtisztaságáról, a biztonságos működésről is.

2018-ban a településre egy vonalkód olvasót vásároltunk 19.328 Ft+áfa értékben.

Egyéb szolgáltatások

A helyi könyvtáros által megtartott kézműves foglalkozásokhoz biztosítottuk az anyagokat, a napi munkához pedig irodaszereket, nyomtatványokat vásároltunk. Irodaszereket és kreatív anyagokat 37.279 Ft+áfa értékben szállítottunk ki 2018-ban a településre.

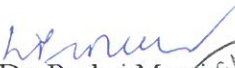
ÖSSZEGZÉS

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében a feladatellátásra biztosított állami támogatás hatékony felhasználásával a lehető legjobb, az adott településeken elvárt szolgáltatásokat igyekeztünk nyújtani az ott élők számára. A gazdaságosságot, hatékonyságot segítette a központi beszerzés, mert így – a magas kedvezményeknek, és az ÁFA visszaigénylésnek köszönhetően – magasabb értékben tudtuk a szolgáltatásokat biztosítani. A fenntartó önkormányzatok többségével szoros együttműködést sikerült

kialakítani, részben közvetlenül, részben a városi könyvtárak közreműködésével. A legtöbb település vezetése elkötelezett a könyvtári feladatok ellátásában, biztosította a megfelelő környezetet, a szolgáltatóhelyek nyitvatartását, elérhetőségét, sokszor plusz anyagi ráfordítással (könyvtár felújítás, festés, karbantartás stb.). A közös munka eredményeként minőségi szolgáltatások érhetők el a földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül. A közösségi tér biztosításával a helyi közösségek megerősödhetnek, új közösségek alakulhatnak, nőhet a település megtartó ereje.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert nem csupán egy adott forrás, központi támogatás szétosztására hozták létre, hanem azért, hogy a megyei könyvtárakban fellelhető szakmai tudás, érték hozzáadásával, az intézmény működéséből adódó lehetőségek kihasználásával folyamatosan fejlesszük az elérhető szolgáltatásokat valamennyi érintett település vonatkozásában.

Miskolc, 2019. május 15.


Dr. Prokai Marcell
igazgató

